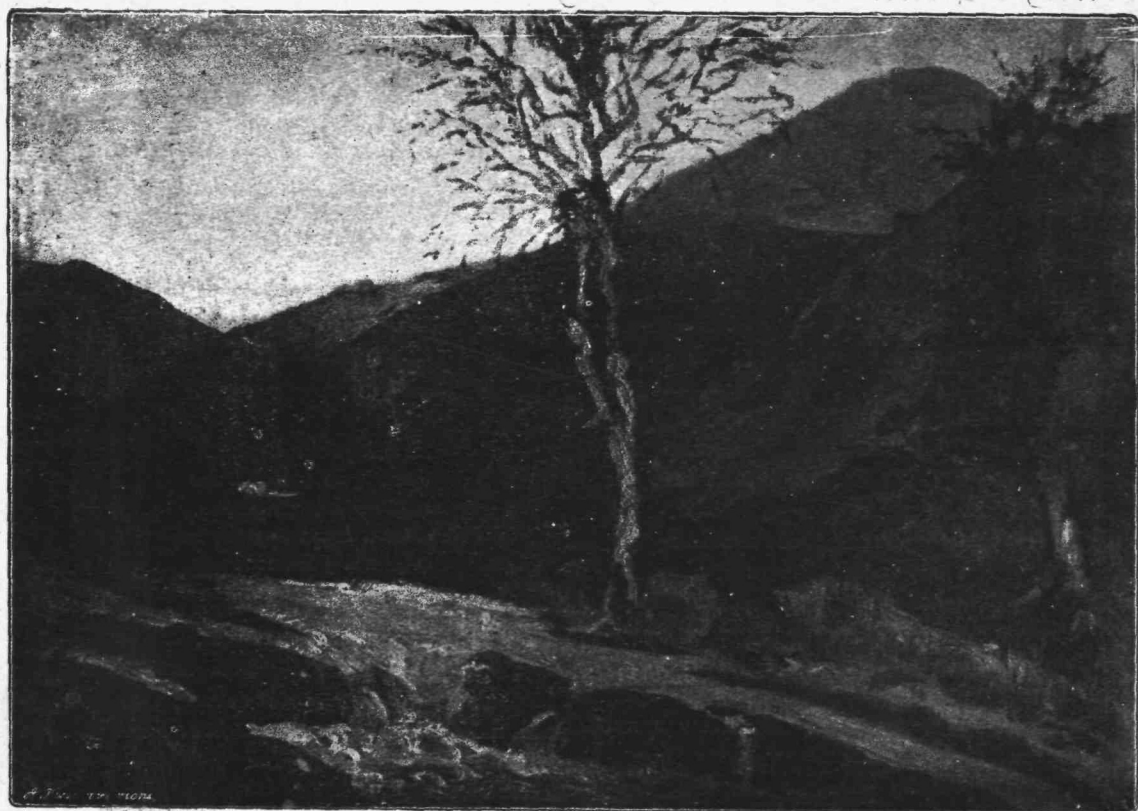

Ν. Φερεκίδου

Τοπείον

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

(Ἐκ τῆς εἰς τὸ Διδασκαλικὸν Συνέδριον Ἀθηνῶν γενομένης διαλέξεως)

ΙΝΕ γνωστὸν ὅτι κάθε λαὸς ἀποτελεῖ ἐν περιληπτικὸν ἄτομον, ἔχον ἰδίαν ὑπαρξιν, ἰδίους νόμους ζωῆς καὶ θανάτου, ὅπως τὸ θάνατος ἔχει αὐτοτελὴ συνολικὴν ζωὴν καὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς ἄθροισμα ἀτόμων ὁμοειδῶν ὁνόντων.

Εἶναι γνωστὸν ἐπίσης ὅτι κάθε λαὸς ἔχει κάτι τὸ ἰδιοφυές καὶ χαρακτηριστικόν, κάτι, παρ' ὅλας τὰς μεταβολάς, τὸ σταθερόν, καὶ συνεκτικόν τῆς ὀντότητός του διὰ μέσου τῶν αἰώνων, τὸ ἐθνικὸν ἐγὼ του.

Τὸ ἐγὼ τοῦ ἀτόμου ἀναπτύσσεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Τὸ παιδάκι, ἐγὼ θεωρεῖ κατ' ἀρχὰς τὸ σῶμά του, καὶ τὰ ὅρα τοῦ σώματός του εἶναι τὰ μόνα ὅρα ποῦ τὸ χωρίζουν ἀπὸ τὸν λοιπὸν αἰσθητὸν κόσμον. Ἀλλὰ σιγὰ - σιγὰ σχηματίζεται κάτι πνευματικώτερον. Τὸ σῶμα ἡμπορεῖ νὰ μεταβληθῇ, νὰ ἐξασθενήσῃ, κάποτε ν' ἀκρωτηριασθῇ· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ τὸν ἐαυτὸν του ὡς συνέχειν τοῦ προηγουμένου

ἐαυτοῦ του. Καὶ χεῖρας καὶ πόδας εἰς χάσιν, ἐξακολουθεῖ νὰ λέγῃ ἐγὼ· παραμένει τὸ περιεχόμενον τῆς ψυχῆς του.

Εἰς πολλὰς ὁμοῦς περιστάσεις ἡμπορεῖ νὰ μεταβληθῇ καὶ τοῦτο τὸ περιεχόμενον. Ἐνας μεταβάλλει ἰδέας ἐκ θεμελίων. Ὁ Σαῦλος μεταβάλλεται εἰς Παῦλον, καὶ μετὰ τὸν φοβερὸν συγκλονισμὸν τῆς συνειδήσεως, ἀνοίγει εἰς τὸ φῶς τὰ μάτια τῆς ψυχῆς γρηγορώτερα ἀπὸ τὰ σωματικά. Ὁ Ἀνδρέας Μικαούλης μετὰ τὴν μακράν, τὴν μυστικὴν μὲ κλειδωμένην θύραν συνομιλίαν του μὲ τὸν Κουντουριώτην, καταβαίνει ἀπὸ τὸ ἀρχοντόσπιτον τοῦ κυρ Λάζαρου ἔχων μέσα εἰς τὴν ψυχὴν ἀντὶ τῆς μεμφιμοῖρου δυσπιστίας τὴν ἀδάμαστον πεποίθησιν τοῦ νικητοῦ καὶ τοῦ ἐξολοθρευτοῦ.

Ἀλλὰ ὑπὸ τὸν διάφορον ροὴν παρέμεινεν ἡ αὐτὴ κοίτη. Μετεβλήθη τὸ περιεχόμενον, ἀλλὰ τὸ περιέχον ἔμεινε τὸ ἴδιον· μετεβλήθη τὸ ὕλικόν τὸ γεμίζει τὴν μήτραν, τὸν τύπον, ἀλλ' ὁ τύπος ὁ ψυχικὸς διετηρήθη ὁ αὐτός.

Καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ὁ Μικαούλης ἔλεγον ἐγὼ, ἀνεγνώριζον ὡς ἰδικόν των τὸ πα-